

SIRKKU RONTU

Lesken suru

Erik oli kuollut. Anna koetti kädellään hänen otsaansa. Se oli alkanut jo kylmentyä.

Ihmeekseen Anna huomasi olevansa täysin rauhallinen. Hän meni eteiseen soittamaan ensin lääkärille ja sitten pojalleen, Henrikille.

Anna palasi takaisin Erikin huoneeseen, istui tuolille vuoteen viereen. Katseli tarkoin kuolleen kasvoja.

Eikä hän pystynyt tajuamaan, että tuo kuollut ihminen tuossa, Erik, hänen miehensä, oli nyt lopullisesti häviävä jokapäiväisestä elämästä. Kuollut, eloton, häidattava ruumis. Peruuttamattomasti.

Mikään Anna, ei tuntenut mitään. Ei kauhua, ei tuskaa, pelkoa tai surua. Kaikki vain tuntui jähmettyneeltä ja pysähtyneeltä hänen ajatuksissaan.

Erik oli ollut sairaana jo vuoden. Viimeisen kuukauden vuoteessa, tuossa vuoteessa.

Tiesi Anna, että kuolema saattoi tulla milloin tahansa, oli Erik sen itsekin tiennyt. Vanha mies, yli seitsemänkymmenen ja parantumaton sydänvika vaivannut vuosia.

Ajatuksissaan Anna oli lukemattomat kerrat etukäteen elänyt tämän hetken.

Miten jonakin aamuna Erik on kuollut. Kuollut yöllä nukkuessaan ilman mitään sen vaikeampia tuskia.

Sitten Anna oli ajatellut miten onneton hän itse olisi. Itkisi lohduttomasti, olisi suunniltaan tuskasta.

Ja nyt. Hän ei tuntenut mitään. Yksinkertaisesti ei mitään. Ikäänkuin koko asia ei ensinkään olisi kuulunut hänelle. Oli vain kuollut ihminen tuossa vuoteessa ja hän totesi sen, ei muuta.

Kunpa lääkäri tulisi pian. Ja poika, Henrik.

Anna oikaisi Erikin peitettä, hiipi varpaisillaan huoneesta ja sulki oven jälkeensä.

Erik oli jo viety ruumishuoneelle. Kaikki oli tapahtunut tänä päivänä. Ensimmäinen tuli Henrik, sitten lääkäri.

Anna oli vastannut kysymyksiin. Koko ajan jostakin hyvin kaukaa ja ko-

neellisesti. Mikään ei tuntunut todelliselta.

Ei se, että Henrik oli kalpea ja järkyttynyt. Ei se, kun lääkäri tutki kuolleen.

Ei se, kun molemmat lähtivät yhdessä pois.

Eikä sekään, kun joskus loputtoman pitkän odotuksen jälkeen Henrik tuli uudelleen ja hänen mukanaan hautausmaaston lähettämät miehet, jotka panivat ruumiin arkkuun ja veivät pois.

Henrik kysyi, halusiko äiti, että joku tulisi illalla ja jäisi yöksikin hänen luokseen.

Ei, ei hän halunnut.

Ja nyt oli ilta. Anna istui ruokahuoneessa, ei syyttänyt lamppua, vaikka oli jo pimeää. Vieläkään hän ei pystynyt tuntemaan mitään.

Hän meni keittiöön, söi jotakin. Nopeasti ja ikäänkuin häpeissään. Irroitti puhelinjohdon seinästä ja meni nukkumaan.

Hautajaiset olisivat siis huomenna. Koko viikon Anna oli Henrikin kanssa loputtomasti neuvotellut ja järjestänyt tuhansia asioita.

Hautausmaalta mentäisiin Henrikin kotiin, johon Karin, minä, oli luvannut järjestää kaiken valmiiksi, koko tarjoilun.

Anna oli hankkinut surupuvun. Tilaannut seppeleen ja kaikki oli kunnossa.

Hautausmaalla kaikki oli sujunut niinkuin pitikin ja nyt oltiin Henrikin ja Karinin luona.

Äänten sorinaa, sukulaisia ja ystäviä, tuttavlia.

Anna oli jo tottunut siihen, että hän oli sureva omainen. Leski. Otti vastaan surunvalitteluja, kertoi Erikin sairaudesta ja kuolemasta. Toisteli samoja sanojaan samoin ilmein. Erikin kuolema oli ollut niin kaunis ja rauhallinen. Se ajatus lohdutti häntä.

Mitenkö hän oli niin rauhallinen, osasi ottaa kaiken ihailtavan levollisesti.

Jumala antaa voimia kestää, Anna aina vastasi siihen.

Niin sen täytyi olla, niin täytyi olla niin.

Viikon aikana hän oli huomannut, ettei hän tosiaankaan tuntenut sellaista kuin ihmiset odottivat. Hän oli päivästään nyt helpompi kuin koko Erikin sairautensa aikana.

Silloin oli ollut ainoa levottomuus. Ja vastuu sairaan hoitamisesta. Ei Erik usein valittanut, mutta oli ollut niin ärtynyt ja oikutteleva.

Oli kuin jokin liian kireälle vedetty nauha olisi katkennut, jännitys laenut ja siitä syystä Annan koko elämä helpottunut. Hänen oli hyvä olla, kevyt, vapaa — yksinkertaisesti hän oli tyytyväinen.

Eikä sellaista voinut sanoa kenellekään.

Karin alkoi tarjoilla kahvia. Joku apulainenkin näkyi olevan.

Anna arvioli nopealla silmäyksellä koko kahvipöydän, kaiken, mitä Karin oli siihen asettanut tarjoille.

Pöydässä ei ollut sellaista voileipäkaakkua, jonka Anna nimenomaan oli pyytänyt tilaamaan.

Tämähän oli suorastaan skandaali. Eihän nykyisin enää voinut ajatella, että ihmiset jaksaisivat ja voisivat syödä ainoastaan kaikkia noita makeita leivonnaisia.

Täytyi olla jotakin suolaista. Miten Karin oli saattanut olla noin tällainen. Annan miehen hautajaisethan nämä olivat ja hän oli vielä erikoisesti sanonut siitä kaakusta. Eihän siitä Karinille mitään kuluja olisi ollut, Annahan kaiken maksoi.

Mitä ihmiset mahtoivat heistä ajatella. Tällaiset hautajaiset. Ei edes voileipäkaakkua, voileipäpöydästä puhumattakaan.

Kyyneleet nousivat Annan silmiin. Kuumina ja vuolaina valuiivat pitkin poskia.

Joku taputti häntä lohduttavasti hartioille.

Niin lohduttavasti ja ymmärtäväisesti, myötätuntoisesti.

Leski raukka.